

UJ 36735 / 28.08.2015

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-04	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	BIOPSIA DE COL UTERIN	Pagina 1 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

1.SCOP:

Stabilește modul de lucru privind biopsia de col uterin

OBIECTIVE:

- Prevenirea cancerului de col uterin
- Promovarea stării de confort
- Depistarea precoce, activa a cancerului de col uterin

2.DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică în secțiile obstetrica- ginecologie

3.DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Ordinul MS nr.972/2010, privind aprobarea standardelor de acreditare
- Manual de obstetrica și ginecologie
- Legea nr.46/2003, privind drepturile pacientului
- ORDIN Nr. 537/175 din 5 iunie 2012 privind aprobarea Normelor metodologice pentru realizarea și raportarea activităților specifice în cadrul subprogramului de screening pentru depistarea precoce activă a cancerului de col uterin

4.RESPONSABILITĂȚI:

4.1. Responsabil de proces = medicul curant + medicul șef secție

4.2. Echipa de proces = medicul curant + medicul șef secție

5.DESCRIEREA PROCEDURII:

Cancerul de col uterin reprezintă o problemă pentru femeile din țara noastră, dar majoritatea cazurilor ar putea fi prevenite prin efectuarea de teste simple. Clinicienii utilizează teste care pot depista precoce anumite probleme. Dacă aceste probleme sunt depistate precoce, ele pot fi tratate cu ușurință, evitându-se astfel apariția cancerului.

Se propune efectuarea unei biopsii atunci când testul Papanicolau este anormal sau când la examenul ginecologic se vizualizează o zonă anormală pe colul uterin.

Biopsia are scopul de a identifica problema existentă. Dacă testul Papanicolaou evidențiază o anomalie minoră, probabil nu se va efectua imediat o biopsie. De regulă în această situație se repetă testul Papanicolaou peste 6 luni.

Biopsia de col uterin sau biopsia cervicală se efectuează de regulă în ambulator, într-un cabinet de ginecologie, într-o clinică sau într-un spital, dar nu trebuie ca pacienta, peste noapte, să fie internată.

Dacă se decide să se efectueze o biopsie, medicul va furniza, pacientei, informații privind cancerul de col uterin, va pune câteva întrebări legate de istoricul sau reproductiv,

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-04	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	BIOPSIA DE COL UTERIN	Pagina 2 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

cat si despre posibilitatea de a fi gravida, iar in finalul consultatiei va examina colul uterin cu ajutorul unui colposcop, adica va efectua o colposcopie.

Sub ghidaj colposcopic, medicul va preleva o mica proba de tesut din col, pentru a verifica la microscop diagnosticul in laborator. Aceasta procedura se numeste biopsie de col uterin sau biopsie cervicala.

Exista mai multe tipuri de biopsie cervicala. Aceste proceduri pot fi utilizate in scop diagnostic sau terapeutic.

Principalele tipuri de biopsie cervicala sunt:

- **biopsia prin ciupire (punch biopsy)** - reprezinta o procedura chirurgicala care indeparteaza o bucata mica de tesut de la nivelul colului; se pot efectua una sau mai multe biopsii prin ciupire din diferite zone ale colului

- **excizia electrochirurgicala cu ansa (LEEP)** - reprezinta o procedura chirurgicala care utilizeaza ansa electrica pentru a indeparta o bucata medie de tesut, in forma de disc, de la nivelul colului

- **conizatia** - reprezinta o procedura chirurgicala care utilizeaza laser-ul sau bisturiul pentru a indeparta o bucata mare de tesut, in forma de con, de la nivelul colului

- **curetajul endocervical (CEC)** - reprezinta o procedura chirurgicala in care un instrument subtire si taios, in forma de lingura, numit chiureta, este utilizat pentru a racla mucoasa canalului endocervical (canalul colului uterin), zona care nu poate fi vizualizata din exteriorul colului uterin; aceasta procedura se efectueaza daca medicul suspicioneaza ca celulele anormale se intind dincolo de suprafata colului uterin

- **dilatatia și curetajul (D&C)** - reprezinta o procedura chirurgicala care se efectueaza daca medicul suspicioneaza ca celulele anormale se intind dincolo de colul uterin; sub anestezie locala, cu o chiureta se extrag celule din canalul cervical si din cavitatea uterina .

Este posibil ca pacienta sa prezinte jena la examinarea vaginala in timpul colposcopiei si al biopsiei.

Examinarea colposcopică și biopsia cervicală pot cauza iritație vaginală și senzație de arsură pentru câteva minute. În timpul biopsiei cervicale, pacienta trebuie să se relaxeze, respirând adânc și rar. Dacă simte un disconfort puternic, se atentează medicul.

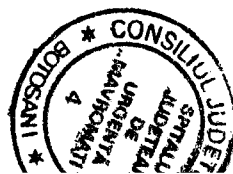
Este recomandat să se programeze biopsia cervicală la aproximativ o săptămână de la debutul menstruației. Sunt posibile și alte riscuri în concordanță cu problemele medicale ale pacientei. Trebuie discutat toate aspectele cu medicul înainte de procedură. Anumii factori sau anumite afecțiuni pot interfera cu biopsia cervicală: menstruația, boala inflamatorie pelvină acută (anexita), inflamația acută a colului uterin (cervicita).

Inaintea biopsiei de col

- Medicul va explica pacientei procedura și îi va oferi ocazia să adreseze întrebări legate de procedură.

- Pacienta va fi rugată să semneze acordul pentru efectuarea procedurii

In general nu este necesară o pregătire anterioară pentru biopsia de col uterin, cum ar fi să

<p style="text-align: center;">SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI</p> <p style="text-align: center;">OG</p>	<p style="text-align: center;">PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-04</p>	<p>Ediția: I Nr. de ex.: 2</p>
		<p>Revizia: - Nr.de ex. : -</p>
	<p style="text-align: center;">BIOPSIA DE COL UTERIN</p>	<p>Pagina 3 din exemplarul nr. 2</p>
		<p>Exemplar nr. 2</p>

nu manance sau sa ia anumite medicamente. Daca se efectueaza o forma de biopsie care necesita anestezie, va trebui sa nu manance timp de cateva ore inaintea procedurii. Aceste detalii le va comunica medicul.

- Daca este gravida sau posibil gravida, este bine sa se anunte medicul. Va fi examinata colposcopic indiferent daca este sau nu gravida. Daca necesita biopsie de col uterin si testul de sarcina este pozitiv, biopsia va fi cel mai probabil amanata pana la sase saptamani dupa nastere. Exista insa si proceduri care pot fi efectuate in timpul sarcinii.

- Daca este alergica sau sensibila la medicamente, anestezice (locale sau/si generale), iod, leucoplast sau latex, este recomandat sa se comunice acest aspect medicului.

- Este recomandat sa se informeze medicul in legatura cu orice medicatie sau suplimente naturale pe care le ia ; in legatura cu antecedentele privind boli de sange sau daca ia medicamente anticoagulante, aspirina sau alte medicamente care afecteaza coagularea sangelui. Ar putea fi indicat sa se intrerupa aceste medicatii inaintea procedurii.

- Cu 24 ore inaintea procedurii, este recomandat sa nu utilizeze tamponae interne, unguente vaginale, irigatii vaginale si sa nu aiba contact sexual.

- Se poate administra un analgetic cu 30 minute inaintea procedurii sau un sedativ inaintea anesteziei.

- In concordanta cu statusul medical, este posibil ca medicul sa recomande o pregatire specifica.

In timpul biopsiei de col In general, o biopsie de col uterin se desfasoara dupa cum urmeaza:
Pacienta:

1. Va fi rugata sa se dezbrace complet sau de la talie in jos si sa imbrace un halat de spital.
2. Va fi rugata sa urineze inaintea procedurii.
3. Se va intinde pe o masa de examinare ginecologica.

Medicul:

1. Va introduce in vagin un instrument numit specul vaginal, pentru a departa peretii vaginului si a putea expune colul uterin.
2. Medicul va efectua o colposcopie.
3. Apoi medicul va efectua biopsia, care consta in prelevarea unei mici probe de tesut de la nivelul colului uterin, cu ajutorul unei pense de biopsie. Zona din care se preleva este anestezziata, dar se poate simti o ciupitura usoara sau o crampa in momentul aplicarii pensei pe col, respectiv ciupirii tesutului. Medicul poate preleva mai multe fragmente din col.
4. Celulele din interiorul canalului cervical pot fi prelevate cu un instrument special, numit chiureta endocervicala. Si aceasta procedura poate cauza usoare crampe abdominale.
5. Sangerarea la locul biopsiei se trateaza local. Este posibil sa se aplice un pansament compresiv.
6. Tot tesutul prelevat la biopsie se va trimite la laborator pentru examen microscopic. Medicul anatomopatolog va aprecia daca celulele sunt normale sau anormale.

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-04	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	BIOPSIA DE COL UTERIN	Pagina 4 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

Rezultatul anormal al unei biopsii poate indica probleme la nivelul colului uterin, cum ar fi: neoplazie cervicala intraepiteliala (CIN), cancer de col uterin (cancer cervical), polip cervical.

Dupa biopsia de col

Dupa o biopsie de col uterin, timpul de recuperare variaza, in functie de tipul biopsiei si tipul anesteziei (daca este cazul).

Daca s-a efectuat anestezie locala sau generala, pacienta va fi retinuta in salonul de reanimare pentru monitorizare. Odata ce tensiunea arteriala, pulsul si respiratia sunt stabile, si este treaza, va fi externata. Va trebui sa fie insotita de o alta persoana la externare. Majoritatea femeilor isi pot relua activitatea normala in ziua biopsiei sau a doua zi.

Tampoanele externe sunt singurele permise a fi purtate in cazul unei sangerari.

Dupa o biopsie de col, este normal sa prezinte usoare dureri, mica sangerare sau o scurgere inchisa la culoare timp de cateva zile pana la maxim 1-2 saptamani.

Dupa o biopsie de col, nu este permis ca pacienta sa efectueze irigatii vaginale, sa utilizeze tampoane intravaginale si sa aiba contact sexual timp de o saptamana dupa procedura, sau atata timp cat recomanda medicul. Exista si alte restrictii de activitate, incluzand restrictia de efort intens sau ridicare de greutati mari.

Se poate relua alimentatia normala in cazul in care nu se recomanda altceva de catre medic.

Se pot administra analgetice conform indicatiilor medicului. Aspirina sau alte analgetice pot creste riscul sangerarii. De aceea este bine sa se administreze doar medicamentele recomandate de medic.

Medicul va preciza cand trebuie ca pacienta sa revina in spital pentru rezultatul biopsiei ca si pentru alte tratamente sau ingrijiri dupa caz. In general, femeile care au avut o biopsie de col vor necesita teste Papanicolaou mai frecvente. Daca nici colposcopia, nici biopsia, nu evidentiaza de ce testul Papanicolaou a fost anormal, va fi recomandata o biopsie mai extinsa, numita conizatie, pentru a nu omite un cancer al colului uterin.

Se anunta imediat medicul daca pacienta prezinta unul din urmatoarele semne:

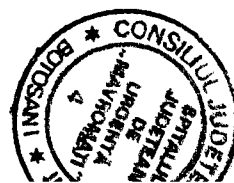
- Sangerare
- scurgere vaginala cu miros fetid
- febra si/sau frisoane
- durere pelvina severa

In functie de situatii particulare, medicul mai poate oferi instructiuni suplimentare sau alternative dupa procedura.

Rezultatul biopsiei de col Rezultatul biopsiei de col uterin va fi eliberat in aproximativ 14 zile de la efectuarea biopsiei. Rezultatul biopsiei de col poate fi normal sau anormal. Rezultatele testului Papanicolaou anormal, al colposcopiei si al biopsiei cervicale sunt comparate si evaluate.

Rezultat normal la biopsia de col

Rezultatul normal la biopsia de col uterin semnifica faptul ca examenul microscopic nu evidentiaza tesut anormal.

SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA "MAVROMATI" BOTOSANI OG	PROCEDURA DE LUCRU PL 146-01-04	Ediția: I Nr. de ex.: 2
		Revizia: - Nr. de ex. : -
	BIOPSIA DE COL UTERIN	Pagina 5 din exemplarul nr. 2
		Exemplar nr. 2

In continuare se indica monitorizarea prin teste Papanicolaou la intervale regulate, conform recomandarilor medicului.

Daca testul Papanicolaou initial, anterior biopsiei, a evidentiat modificari celulare moderate sau severe, se poate efectua in plus conizatia, care poate explica rezultatele contradictorii gasite la biopsia de col.

Rezultat anormal la biopsia de col

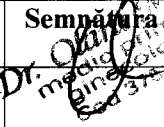

Rezultatul anormal al biopsiei de col uterin semnifica faptul ca examenul microscopic evidentiaza tesut anormal. Acesta poate indica:

- o infectie a colului uterin (cervicita): infectia poate fi tratata cu medicamente; se indica repetarea testului Papanicolaou dupa terminarea tratamentului
- modificari celulare minore (displazie cervicala cu grad scazut, CIN 1): acestea nu necesita obligatoriu tratament, ci se recomanda doar monitorizarea prin test Papanicolaou la 6, 12 si 18 luni dupa biopsie
- modificari celulare moderate sau severe (displazie cervicala cu grad inalt, CIN 2, CIN 3): acestea necesita tratament
- cancer de col uterin (cancer cervical): cancerul necesita tratament

Rezultat discordant intre testul Papanicolaou initial, colposcopie si biopsia de col In aceasta situatie se indica:

- repetarea testului Papanicolaou, cu sau fara colposcopie
- conizatia, daca testul Papanicolaou evidentiaza modificari celulare moderate sau severe (CIN 2, CIN 3)

6.ANEXE/INSCRISURI

Data	Elaborat		Verificat		Aprobat	
	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura
28.08. 2015	MEDIC SEF SECTIE OG I Dr. Olaru Maria MEDIC SEF SECTIE OG II Dr. Puflea Gina	 DR. GINA PUFLEA medic primar obstetrică și ginecologie Cod 502236	DIRECTOR MEDICAL Dr. Turcanu Angela		MANAGER Ec. Corneliu Mihai	